

obžalovaný K. veškerou škodu, ze společné trestné činnosti vzešlou, zapravil a ač zapravení toto stalo se, pokud jde o obžalovaného B-a, před tím, nežli strážmistr L. o jeho spoluvinně zvěděl, nemůže obžalovaný přes to uplatňovati nárok na beztrestnost dle § 187 tr. zák. Nehledě k tomu, že stěžovatel se k činu vůbec nedoznal, naopak stále rozhodně popíral, nepodnikl dle zjištění rozsudku se své strany zhola ničeho, co by nasvědčovalo tomu, že se snažil účinným způsobem shladiti následky svého činu; a jen tehdy, kdyby bylo prokázáno, že k náhradě škody, spoluobžalovaným K-em zapravené, přispěl nějakou bytí sebe menší částkou, mohlo by se o něm tvrditi, že projevil ve smyslu zákona účinnou lítost. K opodstatnění této nestačilo by ještě, že radil K-ovi a naléhal naň, by škodu nahradil, poněvadž zákon uznává za účinnou jen takovou lítost, která se jeví ve faktické náhradě škody. Tvrzení stížnosti je ostatně v odporu s výpovědí stěžovatele, jenž udu sice, že radil k zaplacení dřeva na lesním úřadě, avšak nikoli obžalovanému K-ovi, nýbrž jeho mezitím zemřelému otci a teprve asi třetí den po domovní prohlídce, kdežto obžalovaný K. nahradil dle zjištění rozsudku škodu druhý den po prohlídce.

Čís. 971.

Padělání peněz a cenných papírů (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n.).

Třetího odstavce § 4 zákona lze použiti pouze tehdy, bylo-li samotnému udavateli padělané bankovky placeno touto bankovkou jako pravou.

Pro skutkovou podstatu § 4 zákona jest lhostejno, zda kdo mohl býti padělkem oklamán a zda někomu byla způsobena škoda.

(Rozh. ze dne 26. října 1922, Kr I 742/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 7. března 1921, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem dle § 4 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n.

Důvody:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 10 § 281 tr. ř. uplatňuje zmateční stížnost, že zjištěné jednání obžalovaného nemělo býti podřaděno prvnímu odstavci § 4 zákona o padělání peněz (zločin), nýbrž odstavci třetímu (přečin), ježto prý nejvýše může býti řeči o tom, že v tomto případě padělané nebo porušené nebo zlehčené peníze, jimiž bylo placeno jako pravými, vědomě byly udávány za peníze pravé nebo plné hodnoty. Stížnost je bezdůvodna. Nezníť odstavec třetí tak, jak ho stížnost neúplně cituje: »...peníze, jimiž bylo placeno jako pravými...«, nýbrž: »...peníze, jimiž mu (to jest tomu, kdo je udává) bylo placeno jako pravými...« Zjištěno je, že stěžovateli nebylo placeno padělanou bankovkou jako pravou, nýbrž že ji obdržel za účelem udání od spoluobžalovaného Josefa P-a u vědomí, že je opatřena nepravým, tudíž padělaným kolkem. Na věci nemění ničeho, že padělanou bankovkou bylo placeno rodičům spoluobžalovaného P-a jako pravou, poněvadž zákon činí použitelnost ustanovení

třetího odstavce § 4 závislou od toho, by samotnému udavateli padělané bankovky bylo bankovkou touto placeno jako pravou. Pro nedostatek této náležitosti nemůže přijíti v úvahu ustanovení odstavce třetího citovaného §, jež mírněji trestá toho, kdo za vlastní ztrátu se chce dalším uváděním padělků v oběh odškodniti. Bylo proto na jednání obžalovaného použito právem ustanovení odstavce prvního § 4, které nevyžaduje nic více, než aby pachatel padělané peníze vědomě za pravé udával. To však je o stěžovateli zjištěno, a zejména jeho vědomí za prokázané vzato a dotýčný výrok způsobem zákonu (§ 270 čís. 5 tr. ř.) vyhovujícím odůvodněn. Odpor zmateční stížnosti v posledním směru dlužno proto odmítnouti jako nepřipustné brojení proti přesvědčení soudcovskému (§§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.). Námitka zmateční stížnosti, že padělání kolku bylo tak primitivní, že ho každý mohl poznati jako padělek a že se proto nejedná ani o přečin dle § 4 citovaného zákona, nýbrž nejvýše o podvod, prováděný prostředkem úplně nezpůsobilým, tedy o čin beztrestný, nemůže obstáti. Zákon nečiní žádného rozdílu mezi větší neb menší způsobilostí padělků ku klamání, shledává dostatečným, když peníz je vůbec padělán. Nálezací soud poukazuje vystižně k tomu, že již dříve platný zákon (§ 106 tr. zák.) výslovně zdůrazňoval, že nezáleží na tom, zda padělek je ku klamání způsobilý, či nikoli. Nerozhodným je též, že jednáním obžalovaného nebyl nikdo poškozen, poněvadž ani takového předpokladu zákon nestanoví.

Čís. 972.

Pomeranče jsou předměty potřeby ve smyslu zákona lichevního (zákon o podloudném vývozu).

(Rozh. ze dne 26. října 1922, Kr II 669/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při zemském soudě v Opavě ze dne 28. června 1921, jímž byl obžalovaný osvobozen dle § 259 čís. 3 tr. ř. od obžaloby pro přečin nedokonaného řetězového obchodu dle § 8 tr. zák. a § 11 čís. 4 zák. ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje pouze důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. Nálezací soud sprostil obžalovaného z obžaloby pro přečin nedokonaného řetězového obchodu dle § 8 tr. zák. a § 11 čís. 4 lich. zák. jen z toho důvodu, že nepovažuje pomeranče, s nimiž zamýšlel obžalovaný dle tvrzení obžaloby provozovati řetězový obchod, za předmět potřeby dle zák. ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. Za předměty potřeby pokládá rozsudek pouze ony, jichž používají všechny kruhy obyvatelstva k ukojení životních potřeb a jichž nedostatek anebo menší zásoba by obyvatelstvo s větší neb menší intenzitou postihlo v jeho životních zájmech. Dále uvádí napadený rozsudek k potvrzení svého názoru, že pomeranče jsou předmětem luxusním, jehož požívání si mohou dovoliti vzhledem k vysokým